

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิเคราะห์โครงสร้างและกระบวนการบริหารงานบุคลากรนิสิตนักศึกษา มีวิธีดำเนินการวิจัยกับการเลือกกลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือและวิธีการที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลและการนำเสนอผลตามลำดับ ดังนี้

กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้ที่ให้สัมภาษณ์และผู้ตอบแบบสอบถาม ดังจะได้แยกกล่าวทีละประเด็นคือ

1. ผู้ที่ให้สัมภาษณ์ ได้แก่ ผู้บริหารงานกิจการนิสิตนักศึกษา ซึ่งได้แก่ รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนิสิตนักศึกษาหรือ ผู้ช่วยรองอธิการบดีฝ่ายกิจการนิสิตนักศึกษา และหัวหน้ากองกิจการนิสิตนักศึกษา ของมหาวิทยาลัย จำนวน 9 แห่ง รวมทั้งสิ้น 18 คน

2. ผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ บุคคลที่ดำเนินงานบุคลากรนิสิตนักศึกษาในตำแหน่งหัวหน้าฝ่ายหรือหัวหน้างานหรือหัวหน้าหน่วย ที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานในด้านต่าง ๆ 7 ด้านคือ

1. ด้านกิจกรรมนิสิตนักศึกษา
2. ด้านหอพักนิสิตนักศึกษา
3. ด้านบริการจัดหางาน
4. ด้านทุนการศึกษา
5. ด้านบริการอนามัย
6. ด้านวินัยนิสิตนักศึกษา
7. ด้านบริการให้คำปรึกษา

ของทั้ง 9 สถาบัน รวมเป็นกลุ่มตัวอย่างประชากรทั้งสิ้น จำนวน 89 คน โดยแยกตามสถาบันต่าง ๆ ได้ดังนี้คือ

สถาบัน	หัวหน้าฝ่ายหรือหัวหน้างาน	หัวหน้าหน่วย	รวม
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	4	7	11
ธรรมศาสตร์	6	8	14
เกษตรศาสตร์	4	10	14
ศรีนครินทรวิโรฒ	2	5	7
สงขลานครินทร์	4	6	10
มหิดล	3	1	4
เชียงใหม่	3	9	12
ศิลปากร	4	4	8
ขอนแก่น	3	6	9
รวม	33	56	89

เครื่องมือและวิธีการที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือและวิธีการที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้มี 3 แบบด้วยกัน คือ

1. การศึกษาเอกสาร ผู้วิจัยได้รวบรวมและศึกษาเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับโครงสร้างการบริหารงานบุคลากรนิสิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัย เช่น ตำรา วิทยานิพนธ์ งานวิจัย เอกสารประกอบการสอน บทความที่เกี่ยวข้องกับงานบุคลากรนิสิตนักศึกษา และเอกสารแนะนำงานบุคลากรนิสิตนักศึกษาของแต่ละสถาบัน

2. แบบสอบถาม เป็นการถามในเรื่องของกระบวนการบริหารงานบุคลากรนิสิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัย ในการสร้างแบบสอบถามดังกล่าว มีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลากรนิสิตนักศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม นอกจากนี้ยังได้สัมภาษณ์ผู้บริหารงานกิจการนิสิตนักศึกษาและบุคลากรนิสิตนักศึกษา เพื่อนำข้อมูลเหล่านี้มาประกอบการสร้างแบบสอบถามเพื่อการวิจัยครั้งนี้

2.2 การหาความตรงของแบบสอบถาม หลังจากสร้างแบบสอบถามเสร็จแล้ว ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามดังกล่าวไปให้ผู้เชี่ยวชาญในงานด้านบุคลากรนิสิตนักศึกษา ทำการตรวจความตรงในเนื้อหาของแบบสอบถาม คณะผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิจิตร สิ้นสิริ รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนิสิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สำเนา ขจรศิลป์ อาจารย์ประจำภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ลิขิต กาญจนภรณ์ รองอธิการบดีฝ่ายวิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประกอบ คุปรัตน์ อาจารย์ประจำภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
5. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุกัญญา ไหววิไลกุล อาจารย์ประจำภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
6. อาจารย์ ดร.ธิดารัตน์ บุญนุช อาจารย์ประจำภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
7. รองศาสตราจารย์นรมิติ เศรษฐบุตร รองอธิการบดีฝ่ายการนักศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
8. รองศาสตราจารย์ประสงค์ จันทองจีน อาจารย์ประจำภาควิชาสารัตถศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
9. คุณพิสิฐ แด้มบรรจง หัวหน้ากองกิจการนิสิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
10. คุณชนิตา วิญญูเกียรติ หัวหน้างานบริการและสวัสดิการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
11. คุณพรชัย ศุภวิไล หัวหน้างานแนะแนวและจัดหางาน มหาวิทยาลัย เชียงใหม่

2.3 นำแบบสอบถามที่ได้รับการเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด ไปปรับปรุงและนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างในมหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ และมหาวิทยาลัย เชียงใหม่

จำนวน 10 คน เพื่อหาข้อบกพร่องของแบบสอบถาม และนำผลที่ได้ไปปรับปรุงแก้ไขอีกครั้งหนึ่ง

2.4 นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างประชากร

แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามที่ถามรายละเอียดเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ มีทั้งแบบตรวจคำตอบ (Check list) และแบบเปิด (Open-ended) แบบสอบถามจะถามเกี่ยวกับเพศ อายุราชการ ระดับการศึกษา หน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับงานบุคลากรนิสิตนักศึกษา ประสิทธิภาพในงานบุคลากรนิสิตนักศึกษา และการได้รับการอบรมในงานกิจการนิสิตนักศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating five Scales)

1. ด้านการบริหารงานในระดับกองกิจการนิสิตนักศึกษา ซึ่งข้อคำถามจะครอบคลุมถึงด้านการวางแผนงาน การดำเนินงานและการประเมินผลงาน จำนวน 15 ข้อ

2. ด้านการดำเนินงานบุคลากรนิสิตนักศึกษา 7 งาน ซึ่งในแต่ละงานนั้นข้อคำถามจะครอบคลุมถึง ด้านการวางแผนงาน การดำเนินงาน และการประเมินผลงาน สำหรับในแต่ละงานจะมีจำนวนข้อคำถามดังนี้

งานกิจการนิสิตนักศึกษา	จำนวน 18 ข้อ
งานหอพักนิสิตนักศึกษา	จำนวน 26 ข้อ
งานทุนการศึกษา	จำนวน 12 ข้อ
งานบริการจัดหางาน	จำนวน 12 ข้อ
งานบริการอนามัย	จำนวน 13 ข้อ
งานบริการให้คำปรึกษา	จำนวน 12 ข้อ
งานวินัยนิสิตนักศึกษา	จำนวน 14 ข้อ

โดยกำหนดค่าของความคิดเห็นออกเป็น 6 ระดับคือ

โดยกำหนดค่าของความคิดเห็นออกเป็น 6 ระดับคือ

ดำเนินงานอยู่ในระดับดีมาก	เท่ากับ 5 คะแนน
ดำเนินงานอยู่ในระดับดี	เท่ากับ 4 คะแนน
ดำเนินงานอยู่ในระดับพอใช้ได้	เท่ากับ 3 คะแนน
ดำเนินงานอยู่ในระดับไม่ดีนัก	เท่ากับ 2 คะแนน
ดำเนินงานอยู่ในระดับควรปรับปรุง	เท่ากับ 1 คะแนน
ไม่ได้ดำเนินงานในด้านนี้	เท่ากับ 0 คะแนน

ตอนที่ 3 แบบสอบถามในตอนที่ 3 นี้ เป็นแบบสอบถามมาตราส่วน
ประมาณค่าและแบบปลายเปิด

แบบมาตราส่วนประมาณค่า เป็นการถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา
และอุปสรรคอื่น เนื่องมาจากโครงสร้างและกระบวนการบริหารงานบุคลากรนิสิตนักศึกษา

จำนวน ข้อ โดยกำหนดค่าความคิดเห็นออกเป็น 5 ระดับคือ

เป็นปัญหามากที่สุด	เท่ากับ 5 คะแนน
เป็นปัญหามาก	เท่ากับ 4 คะแนน
เป็นปัญหาปานกลาง	เท่ากับ 3 คะแนน
เป็นปัญหาน้อย	เท่ากับ 2 คะแนน
ไม่เป็นปัญหา	เท่ากับ 1 คะแนน

ส่วนข้อคำถามแบบปลายเปิดนั้น เป็นการถามถึงความคิดเห็นเกี่ยวกับ
ปัญหาและอุปสรรคอื่น ๆ นอกเหนือจากที่ได้กล่าวมาแล้ว

ผู้ตอบแบบสอบถามจะต้องทำทุกตอน สำหรับตอนที่ 2 ซึ่งแบ่งออกเป็น
2 ส่วนย่อยคือ

ส่วนที่ 1 ด้านการบริหารงานในระดับกองกิจการนิสิตนักศึกษานั้น

ในส่วนนี้ผู้ตอบแบบสอบถามต้องทำทุกคน

ส่วนที่ 2 ด้านการดำเนินงานบุคลากรนิสิตนักศึกษา 7 ด้านนั้น ผู้-

ตอบแบบสอบถามรับผิดชอบงานในด้านใด ก็ให้ตอบเฉพาะ

ด้านนั้น ผู้ตอบแบบสอบถามที่ต้องรับผิดชอบงานในหลายด้าน

ก็ให้ตอบทุกด้านที่รับผิดชอบ

3. แบบสัมภาษณ์ เป็นการถามในเรื่องที่เกี่ยวกับโครงสร้างการบริหารงานบุคลากรนิสิตนักศึกษา ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ลักษณะคำถามจะเป็นคำถามประเภทปลายเปิด จำนวน 14 ข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ก่อนจะดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลนั้น ผู้วิจัยได้ขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อขอเอกสารและขออนุญาตจากหัวหน้าสถานศึกษาแล้วเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองทั้งหมด ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและการสัมภาษณ์นั้น นอกจากจะนำหนังสือที่ออกโดยภาควิชา และโดยบัณฑิตวิทยาลัย ไปยังมหาวิทยาลัยแต่ละแห่งแล้ว ยังได้ติดต่อเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการเก็บเอกสารต่าง ๆ ดังกล่าว ตลอดจนขออนุญาตผู้ที่จะให้การสัมภาษณ์เป็นการส่วนตัวแล้วจึงนัดสัมภาษณ์อีกครั้งหนึ่ง
2. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามนั้น เก็บรวบรวมด้วยตนเองทั้งหมด จากผลการเก็บรวบรวมข้อมูลปรากฏว่า แบบสอบถามที่แจกไปจำนวน 95 ชุด ได้รับแบบสอบถามคืนทั้งหมด 89 ชุด คิด เป็นร้อยละ 93.68

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลที่ได้รับจากเอกสารและการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้นำมาวิเคราะห์เนื้อหา แล้วนำมาเสนอในรูปความเรียง
2. ข้อมูลจากแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้นำมาวิเคราะห์ โดยหาค่าสถิติเป็นตอน ๆ ดังนี้
 - ตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ วิเคราะห์โดยใช้วิธีหาค่าร้อยละ
 - ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการบริหารงานบุคลากรนิสิตนักศึกษา วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของแต่ละข้อ
 - ตอนที่ 3 ปัญหาและอุปสรรคอันเนื่องมาจากโครงสร้างและกระบวนการบริหารงานบุคลากรนิสิตนักศึกษา วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยง